

munka, közös és céltudatos emberi tevékenység, még inkább valamely társas együtt-lét ábrázolására, ez az egyszerű és dísztelen stílus egyszerűben megváltozik: megtelik ritmussejtelmekkel, zenei hullámmal, dallamlejtéssel, időmértékkel, néha még valamelyes hexameter-szerűséggel is. Csupa szimmetria, kerekdedség és lágy lebegés ilyenkor az illyési próza. A gondolatritmus szárnyán röpköd az embereket egymáshoz közelítő, érzelmmé sűrűsödött gondolat.

5

Fordulópontot készített elő az *Oroszország* Illyés Gyula pályáján, s ilyen irányban hatott a kor magyar irodalmára is. Ez volt első nagyobb szabású szépprózai műve, fontos előzményeként nyomában következő klasszikus alkotásainak: az író ideológiai-politikai programját félreérthetetlen világossággal és erővel meghatározó *Puszták népe* című szociográfiának és a *Petőfi* című életrajzi esszének (1936). Azok plebejus demokratizmusában, forradalmas szenvedélyében, társadalomkritikai energiájában és vallomásos líraiságában a szovjet föld élményeinek tanulságai is benne rejlenek. E nagy társadalom átfogó, és a szemtanú hitelességével készített, agitatív célzatú, és a riport frissességével ható rajzával pedig követésre, a magyar valóság hasonló feltárására ösztönzött. Bevezetőjévé lett a magyar szociográfia harmincas évek közepén elkövetkező nagy fellendülésének, a baloldali irodalom kiemelkedő, realista társadalomkritikai teljesítményeinek.

